

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om ädelmetallarbeten

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om ädelmetallarbeten (RP 185/2025 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Ekonomiutskottet (EkUB 1/2026 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av lagen om ädelmetallarbeten

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om ädelmetallarbeten (1029/2000) 2 § 1, 2 och 6 punkten, 3 § 1 mom. 3 punkten, 4 § 1 och 4 mom., 6 § 1 mom., 7 § 2 mom., 8 § 1 mom., 9 §, 10 § 1 punkten, 11 § 3 punkten samt 12 och 15 §,

av dem 2 § 1 punkten och 3 § 1 mom. 3 punkten sådana de lyder i lag 977/2008, 2 § 2 punkten sådan den lyder i lag 154/2005 och 15 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 696/2018, och

fogas till 2 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 154/2005, 977/2008 och 1275/2010, en ny 1 a-punkt och en ny 7 punkt, till 3 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 977/2008, nya 3 och 4 mom., till lagen nya 4 a—4 d § samt till 5 § ett nytt 2 mom. som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *ädelmetall* fin platina, fint guld, fint palladium och fint silver; platina är den ädlaste ädelmetallen och därefter följer guld, palladium och silver,

1 a) *metall* andra metaller än ädelmetaller,

Riksdagens svar RSv 7/2026 rd

2) *ädelmetallarbete* ett föremål som helt eller delvis har tillverkats av ädelmetaller eller legeringar av ädelmetaller och andra metaller och som uppfyller kraven enligt 3 §,

6) *kontrollorgan* en organisation som har konstaterats behörig och som har rätt att utföra de uppgifter som enligt denna lag ankommer på ett kontrollorgan,

7) *ädelmetallkonventionen* den i Wien den 15 november 1972 ingångna konventionen om kontroll och märkning av ädelmetallarbeten (FördrS 17/1975).

3 §

Krav

Som ädelmetallarbeten får endast sådana arbeten släppas ut på marknaden och säljas som har tillverkats av

3) en platinallegering som innehåller fin platina till minst 500 tusendelar av massan,

När ett arbete som innehåller ädelmetall släpps ut eller säljs på marknaden, får det kallas ett ädelmetallarbete, platina, guld, palladium eller silver endast om det uppfyller kraven enligt 1 mom.

När arbeten som inte uppfyller kraven enligt 1 mom. släpps ut eller säljs på marknaden, får det anges att arbetet innehåller platina, guld, palladium eller silver. Samtidigt ska det tydligt anges att finhalten av ädelmetall är lägre än i ädelmetallarbeten.

4 §

Stämplars och ansvar

Stämplars som kan användas på ädelmetallarbeten är kontroll-, CCM-, namn-, finhalts-, års- och ortsstämpel.

Närmare bestämmelser om kraven gällande stämplars, om andra tillåtna märkningar och om godkännande av ortsstämplars utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 a §

Ansökan om och registrering av namnstämpel

Tillsynsmyndigheten kan på ansökan registrera en namnstämpel, om namnstämpeln uppfyller kraven enligt en förordning som utfärdats med stöd av denna lag. Namnstämpeln registreras för en viss tid på tre år åt gången. I ansökan ska ingå

- 1) förslaget till namnstämpel,
- 2) den verksamhetsutövare som ansöker om registrering av namnstämpeln,
- 3) ett utdrag ur handelsregistret eller motsvarande uppgifter vars riktighet har intygats,
- 4) kontaktpersonernas kontaktuppgifter.

Riksdagens svar RSv 7/2026 rd

Den som gör ansökan ska på begäran av tillsynsmyndigheten lämna också andra uppgifter som behövs för att bedöma om förutsättningarna för registrering uppfylls.

4 b §

Namnstämpelregistret och de uppgifter som ska föras in i registret

Tillsynsmyndigheten för register över de namnstämplat myndigheten har godkänt (*namnstämpelregistret*).

I namnstämpelregistret antecknas

- 1) namnstämpeln och uppgifter om dess giltighet,
- 2) namn, företags- eller organisationsnummer samt kontaktuppgifter och adress för den verksamhetsutövare som registrerat namnstämpeln,
- 3) namn, e-postadress och telefonnummer för kontaktpersonerna.

4 c §

Anmälan om ändringar och förnyande av registrering

Innehavaren av en namnstämpel ska skriftligen anmäla väsentliga ändringar i de registeruppgifter som lämnats till tillsynsmyndigheten samt ansöka om att registreringen förnyas innan tidsfristen går ut, varvid registreringen förlängs med en tid på tre år.

Registreringen upphör att gälla när tidsfristen på tre år går ut, om inte registreringen förnyas.

4 d §

Återinförande av en namnstämpel i registret

Innehavaren av en namnstämpel kan hos tillsynsmyndigheten ansöka om att namnstämpeln återinförs i registret inom ett år från det att registreringen har upphört. Uppgift om att registreringen har upphört kan ges som ett vanligt meddelande till den kontaktperson som antecknats i namnstämpelregistret.

Tillsynsmyndigheten bedömer huruvida förutsättningarna för registrering uppfylls och förlänger registreringen giltighet med tre år, om förutsättningarna för registrering uppfylls. Trots vad som föreskrivs om förutsättningarna för registrering i en förordning som utfärdats med stöd av denna lag kan det i namnstämpelregistret också återinföras namnstämplat som inte uppfyller de krav som tillämpas vid tidpunkten för återinförandet av namnstämpeln.

5 §

Kontroll och certifiering av produkterna

Ett ädelmetallarbetes överensstämmelse med kraven enligt ädelmetallkonventionen kan påvisas genom kontroller som utförs av ett kontrollorgan och certifieras med en CCM-stämpel i enlighet med ädelmetallkonventionen.

Riksdagens svar RSv 7/2026 rd

6 §

Godkännande och övervakning av ett kontrollorgan

Tillsynsmyndigheten godkänner ett kontrollorgan för utförande av uppgifter enligt 5 §.

7 §

De övervakande myndigheterna

Tillsynsmyndigheten övervakar att denna lag, förordningar som utfärdas med stöd av lagen samt ädelmetallkonventionen följs.

8 §

Tillsynsmyndighetens rättigheter

I syfte att övervaka att denna lag följs har tillsynsmyndigheten rätt att

- 1) få tillträde till ställen där ädelmetallarbeten samt delar av och material till sådana tillverkas, lagras, säljs, repareras och kontrolleras,
 - 2) få nödvändiga prover av ädelmetallarbeten samt delar av och material till sådana av tillverkare, importörer, försäljare och lagerhållare samt av kontrollorgan,
 - 3) få stämpelprover av innehavaren av en namnstämpel eller den som ansöker om en namnstämpel samt av kontrollorganet,
 - 4) utföra behövliga kontroller annanstans än i utrymmen som används för boende av permanent natur.
-

9 §

Handräckning

Tillsynsmyndigheten har rätt att på begäran få handräckning av polisen och Tullen för övervakningen av att denna lag följs och för verkställigheten av lagen.

10 §

Rätt till information

Utan hinder av de sekretessbestämmelser som gäller utlämnande av uppgifter har tillsynsmyndigheten för övervakningen av att denna lag följs rätt att

Riksdagens svar RSV 7/2026 rd

1) vid import från ett område utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet av Tullen få namnet på importören av ett ädelmetallarbete samt uppgifter som gäller typ av ädelmetallarbeten, antalet arbeten och tidpunkt för importen,

— — — — —

11 §

En produkt som inte motsvarar kraven

Om det vid tillsynen konstateras att ett ädelmetallarbete inte uppfyller kraven enligt 3 eller 4 §, har tillsynsmyndigheten rätt att

— — — — —

3) ålägga den ekonomiska aktören att ersätta kostnaderna för anskaffning, testning och undersökning av arbetet, om arbetets bristande överensstämmelse med kraven är betydande.

12 §

Vite och hot om tvångsutförande

Tillsynsmyndigheten kan förena ett förbud, krav eller åläggande som myndigheten har meddelat med stöd av denna lag med vite eller hot om tvångsutförande. Bestämmelser om vite och hot om tvångsutförande finns i viteslagen (1113/1990).

De kostnader som avses i 11 § 3 punkten är direkt utsökbara. Bestämmelser om deras indrivning finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

15 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

Den som vid utförandet av uppdrag som hänför sig till tillsynen över att denna lag iakttas har tagit del av uppgifter om en enskilds, en sammanslutnings eller en stiftelses ekonomiska ställning, företagshemlighet eller om en enskilds personliga förhållanden får trots bestämmelserna om sekretess i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) lämna ut uppgifterna till

- 1) åklagar- och polismyndigheterna och Tullen för utredning av brott,
- 2) sådana utländska organ och inspektörer som avses i ädelmetallkonventionen, i de fall då den konventionen förutsätter detta.

—————

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2026.

Om ett ädelmetallarbete har stämplat och släppts ut på marknaden eller saluförts före ikraftträdandet av denna lag, tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet på arbetet.

Behandlingen av ett ärende som gäller ansökan om eller godkännande eller registrering av namnstämpel och som är anhängigt hos tillsynsmyndigheten vid ikraftträdandet av denna lag slutförs med iakttagande av de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Riksdagens svar RSv 7/2026 rd

Helsingfors 3.3.2026

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare